

Valsts vides dienests

Rūpniecības iela 23, Rīga, LV-1045, tālr. 67084200, e-pasts pasts@vvd.gov.lv, www.vvd.gov.lv

Rīgā

12.11.2025

Nr.11.14/AP/10164/2025

Lēmums
Par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras
nepiemērošanu

Adresāts, plānošanas dokumenta izstrādātāja:

Salaspils novada pašvaldība, reģistrācijas Nr. 90000024008, juridiskā adrese: Līvzemes iela 8, Salaspils, Salaspils novads, LV – 2169, e-pasts: dome@salaspils.lv (turpmāk – Izstrādātāja).

Adresāts, plānošanas dokumenta sagatavotāja:

SIA “Reģionālie projekti”, reģistrācijas Nr. 40003404474, juridiskā adrese: Rūpniecības iela 32B-2, Rīga, LV-1045, e-pasts: birojs@rp.lv (turpmāk – Sagatavotāja).

Plānošanas dokumenta nosaukums:

Salaspils novada attīstības programma 2026.-2030.gadam (turpmāk – Attīstības programma).

Izvērtētā dokumentācija:

Izstrādātājas 2025. gada 13. oktobra iesniegums Nr. ADM/1-16.2/25/3165¹, Salaspils novada domes 2025. gada 27. marta lēmums (protokola Nr. 6, 5.§) “Par Salaspils novada attīstības programmas 2026.-2030. gadam izstrādes uzsākšanu, izstrādes vadītāja un darba uzdevuma apstiprināšanu un iepirkuma izsludināšanu” (turpmāk – Lēmums), Dabas aizsardzības pārvaldes (turpmāk – DAP) 2025. gada 13. oktobra vēstule Nr. 4.8/6467/2025–N un Veselības inspekcijas 2025. gada 23. septembra vēstule Nr. 1.7.5.-1./8018.

Plānošanas dokumenta Izstrādātāja viedoklis:

Izstrādātāja sniegusi viedokli, ka Attīstības programmai stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma (turpmāk – Stratēģiskais novērtējums) procedūra nav nepieciešama. Plānots, ka izstrādājot jauno teritorijas plānojumu, būtu veicams Stratēģiskais novērtējums.

Faktu konstatācija, izvērtējums, argumenti un apsvērumi lēmuma satura noteikšanai:

1. Likuma “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” (turpmāk – Likums) 23.¹ panta pirmā daļa paredz, ka, uzsākot tādu plānošanas dokumentu sagatavošanu, kam saskaņā ar šo Likumu var būt būtiska ietekme uz vidi, arī uz Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju

¹ Reģ. Nr. 9894/AP/2025.

(Natura 2000), tā izstrādātājs iesniedz kompetentajai institūcijai² – Valsts vides dienestam (turpmāk – Dienests)³ – rakstveida iesniegumu. Pirms rakstveida iesnieguma iesniegšanas izstrādātājs konsultējas ar ieinteresētajām vides un sabiedrības veselības institūcijām un iesniegumā pamato nepieciešamību plānošanas dokumentam piemērot Stratēģisko novērtējumu vai iemeslus, kādēļ šāds novērtējums nav nepieciešams. Likuma 23.³ panta 1. punkts noteic, ka Dienests pieņem motivētu lēmumu par to, vai konkrētam plānošanas dokumentam ir nepieciešams Stratēģiskais novērtējums.

2. Dienestā saņemts Sagatavotājas 2025. gada 13. oktobra iesniegums Nr.ADM/1-16.2/25/3165 “Par stratēģisko ietekmi uz vidi novērtējuma izstrādes procedūru Salaspils novada attīstības programmas 2026.-2030.gadam izstrādei” (turpmāk – Iesniegums), ar kuru Izstrādātāja informē par Attīstības programmas izstrādes uzsākšanu. Atbilstoši Iesniegumam, Lēmumam (t.sk. Darba uzdevumam):

2.1. Attīstības programma tiek izstrādāta visai Salaspils novada administratīvajai teritorijai.

2.2. Attīstības programma tiek izstrādāta atbilstoši Salaspils novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijā 2014.- 2030.gadam (turpmāk - IAS) noteiktajiem stratēģiskajiem mērķiem, Salaspils novada teritorijas plānojumam 2013.-2025.gadam, kā arī Rīgas plānošanas reģiona attīstības plānošanas dokumentiem un saskaņā ar spēkā esošo normatīvo aktu prasībām, vienlaicīgi izvērtējot blakus esošo pašvaldību plānošanas dokumentus. Plānošanas dokuments tiek izstrādāts, ievērojot Ministru kabineta 2014.gada 14.oktobra noteikumus Nr.628 „Noteikumi par pašvaldību teritorijas attīstības plānošanas dokumentiem”, kas nosaka attīstības programmas saturu, izstrādes kārtību un prasības plānošanas dokumenta izstrādei.

2.3. Attīstības programmā tiks noteiktas vidēja termiņa prioritātes un pasākumu kopums, lai sasniegtu IAS izvirzītās prioritātes, stratēģiskos mērķus un vīziju, neparedzot definēt konkrētus priekšnoteikumus un pamatprasības paredzēto darbību īstenošanai.

2.4. Izstrādātāja norāda, ka, uzsākot Attīstības programmas izstrādi, esot grūti prognozēt, vai plānotās darbības neatbildīs Likuma 1. un 2. pielikumā iekļautajām darbībām.

2.5. Saskaņā ar Dabas aizsardzības pārvaldes dabas datu pārvaldības sistēmā “OZOLS” pieejamo informāciju Salaspils novadā atrodas Eiropas nozīmes aizsargājamās dabas teritorija (*Natura 2000*) dabas parks “*Doles sala*”. Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju aizsardzību un izmantošanu regulē likums „*Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām*” un Ministru kabineta 2010. gada 16. marta noteikumi Nr. 264 „*Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi*”. Dabas parkam “*Doles sala*” ir izstrādāti Ministru kabineta 2011. gada 27. septembra noteikumi Nr. 735 “*Dabas parka “Doles sala” individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi*”. Papildus tam ir konstatējams, ka Salaspils novadā atrodas īpaši aizsargājamā dabas teritorija - valsts nozīmes dabas piemineklis “Latvijas Nacionālais botāniskais dārzs”, kā arī divi mikroliegumi, kas izveidoti īpaši aizsargājamās putnu sugas aizsardzībai. Atbilstoši Iesniegumā norādītajam neviens no plānotajiem projektiem netiek plānots realizēt Salaspils novada īpaši aizsargājamās dabas teritorijās, t.sk. *Natura 2000* teritorijās, vai tām pieguļošajās teritorijās.

3. Darba uzdevumā noteiktas prasības Attīstības programmas izstrādei, tostarp:

² Likuma 6. panta pirmā daļa.

³ Vides pārraudzības valsts birojs, saskaņā ar Ministru kabineta 2024. gada 17. decembra rīkojumu Nr. 1191 “Par Vides pārraudzības valsts biroja un Būvniecības valsts kontroles biroja reorganizāciju” ar 01.02.2025. reorganizēts par Enerģētikas un vides aģentūru. Saskaņā ar Ministru kabineta 2025. gada 26. augusta rīkojuma Nr. 533 “Par Enerģētikas un vides aģentūras pievienošanu Valsts vides dienestam” 2. punktu, no š.g. 1. oktobra Valsts vides dienests pārņem likvidējamās Enerģētikas un vides aģentūras funkcijas.

- 3.1. Ņemt vērā vietējās pašvaldības IAS, izvērtēt nacionālā un reģionālā līmeņa teritorijas attīstības plānošanas dokumentus, kā arī blakus esošo vietējo pašvaldību teritorijas attīstības plānošanas dokumentus.
 - 3.2. Organizēt sabiedrības līdzdalības pasākumus, veicot iedzīvotāju viedokļu apzināšanu, iesaistot darba grupās un sabiedriskajās apspriedēs.
 - 3.3. Saistītu vietēja, reģionāla un nacionāla līmeņa teritorijas attīstības plānošanas dokumentu izvērtēšana, lai nodrošinātu ilgtspējas principa integrēšanu.
4. Saskaņā ar Ministru kabineta 2004. gada 23. marta noteikumu Nr. 157 “Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums” (turpmāk – Noteikumi Nr. 157) III nodaļas 5. un 6. punktu pirms plānošanas dokumenta izstrādes uzsākšanas izstrādātāja konsultējas ar DAP un Veselības inspekciju par plānošanas dokumenta īstenošanas iespējamo ietekmi uz vidi un cilvēku veselību, kā arī par stratēģiskā novērtējuma nepieciešamību un minēto konsultāciju rezultātus iesniedz Dienestā. Iesniegumam pievienoti šādi dokumenti:
- 4.1. DAP 2025. gada 13. oktobra vēstule Nr. 4.8/6467/2025–N “Par Salaspils novada attīstības programmu 2026.-2030.gadam”. DAP uzskata, ka Attīstības programmai var nepiemērot Stratēģisko novērtējumu. Izvērtējot Attīstības programmas mērķi un uzdevumus, DAP uzskata, ka plānošanas dokumenta īstenošanai nav paredzama būtiska negatīva ietekme uz īpaši aizsargājamām dabas teritorijām.
 - 4.2. Veselības inspekcijas 2025. gada 23. septembra vēstule Nr. 1.7.5.-1./8018 “Par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma nepieciešamību”. Veselības inspekcija, izvērtējot Attīstības programmas īstenošanas jomu un to, ka būtiskas vides problēmas vai vides kvalitātes pasliktināšanās saistībā ar tās izstrādi nav sagaidāmas, un saskaņā ar Likuma 4. panta prasībām, uzskata par iespējamu nepiemērot Stratēģiskā novērtējuma procedūru Attīstības programmas izstrādei.
5. Attīstības programma nav ietverta to plānošanas dokumentu vidū, kam saskaņā ar Noteikumu Nr. 157 2. punktu Stratēģiskais novērtējums būtu nepieciešams, neatkarīgi no plānošanas nolūka un saturiskās ieceres. Līdz ar to jautājums par Stratēģiskā novērtējuma nepieciešamību izriet no vērtējuma par sagaidāmās ietekmes būtiskumu. Izvērtējot esošo informāciju, kā arī vadoties no Likuma 23.² pantā noteiktajiem kritērijiem, Dienests konstatē, ka Attīstības programma šajā gadījumā atbilst plānošanas dokumenta veidam, kam Stratēģiskais novērtējums nav nepieciešams.
- 5.1. Likuma 23.² pants noteic, ka, vērtējot Stratēģiskā novērtējuma nepieciešamību, ņem vērā plānošanas dokumenta būtību (23.² panta 1. punkts), tostarp un to, cik lielā mērā tajā tiek ietverti priekšnoteikumi paredzēto darbību un projektu realizācijai, ievērojot vietas izvēli, darbības veidu, apjomu, nosacījumus un resursu izmantošanu, kā arī to, cik lielā mērā dokuments ietekmē citus plānošanas dokumentus atšķirīgos plānošanas līmeņos, pastiprina vai rada vides problēmas (23.² panta 1. punkta “a”, “b”, “c”, “d” apakšpunkts). Tāpat Likuma 23.² pants 2. punktā noteic, ka jāņem vērā iespējamai ietekmei pakļautās teritorijas un sagaidāmās ietekmes raksturs, – ilgums, summārās ietekmes, pārrobežu ietekmes, avāriju riski u.c. Savukārt Likuma 23.² panta 3. un 4. punkts paredz, ka jāņem vērā ietekmei pakļautās teritorijas jutīgums, tostarp ietekmi uz aizsargājamām dabas un kultūras vērtībām, vides resursiem.
 - 5.2. Likuma 4. panta trešās daļas 1. un 2. punkts noteic, ka Stratēģisko novērtējumu citu starpā veic plānošanas dokumentiem, kurus apstiprina vietējā pašvaldība, kuri saistīti ar reģionālo attīstību, zemes izmantošanu, teritoriju plānojumiem un ietver pamatnosacījumus šā Likuma 1. vai 2. pielikumā paredzēto darbību īstenošanai, kā arī plānošanas dokumentiem, kas var būtiski ietekmēt Eiropas nozīmes aizsargājamo

dabas teritoriju (*Natura 2000*). Savukārt Likuma 4. panta piektā daļa paredz, ka Stratēģisko novērtējumu šā panta trešās daļas plānošanas dokumentiem neveic, ja tie attiecas uz nelielu teritoriju izmantošanu vietējās pašvaldības līmenī vai nelieliem to grozījumiem, izņemot gadījumus, kad šo dokumentu īstenošana var būtiski ietekmēt vidi.

- 5.3. Šādā sakarā Dienests secina, ka Attīstības programmu ir paredzēts izstrādāt kā jaunu plānošanas dokumentu ar mērķi definēt vidēja termiņa prioritātes un pasākumu kopumu, lai sasniegtu IAS izvirzītos stratēģiskos mērķus un vīziju. Attīstības programma tiek izstrādāta, ņemot vērā Salaspils novada ilgtspējīgas attīstības stratēģiju 2014.-2030.gadam un Salaspils novada teritorijas plānojumu 2013.-2025.gadam.
- 5.4. Līdz šim Salaspils novada teritorijas plānojumam 2013.-2025.gadam, kā vienīgajam Salaspils novada teritorijas attīstības plānošanas dokumentam, kas skar visu pašvaldības teritoriju, ir veikts Stratēģiskais novērtējums, un tā pēdējais monitoringa ziņojums sagatavots 2024.gadā. Izstrādātāja Iesniegumā paudusi nostāju, ka jaunā teritorijas plānojuma izstrādes laikā būtu veicams Stratēģiskais novērtējums.
- 5.5. No Izstrādātājas Iesnieguma nav skaidri nojaušams, vai Attīstības programmā netiks paredzētas darbības, kas minētas Likuma 1. un 2. pielikumā. Tomēr, ja plānošanas dokumenta izstrādes gaitā tiktu plānotas šādas darbības vai darbības, kas saistītas ar iespējamu būtisku ietekmi uz vidi vai dabas vērtībām, Izstrādātājam jākonsultējas ar Dienestu un DAP (ja darbības tiktu plānotas īpaši aizsargājamā dabas teritorijā vai tās tiešā tuvumā) par nosacījumiem un Stratēģiskā novērtējuma nepieciešamību.
- 5.6. Dienests šā lēmuma pieņemšanā ņem vērā, ka Attīstības programmas izstrādātājiem ir saistoši normatīvie akti, kā arī atbilstoši tiks izvērtēti un ņemti vērā institūciju izvirzītie nosacījumi un publiskās apspriešanas laikā izteiktie priekšlikumi.
- 5.7. Dienests vērš uzmanību, ka no vides aizsardzības viedokļa Attīstības programmā būtu jāpievērš uzmanība un jāplāno rīcības apdzīvoto vietu nodrošinājumam ar centralizētajiem ūdensapgādes un sadzīves kanalizācijas pakalpojumiem (kā arī decentralizēto kanalizācijas sistēmu uzraudzības uzlabošanai), degradēto teritoriju sakārtošanai, piesārņoto un potenciāli piesārņoto teritoriju apzināšanai, izpētei, sanācijai, atkritumu apsaimniekošanas sistēmas pilnveidošanai, plūdu riska un ģeoloģiskā riska teritoriju atbilstoši izmantošanai.
- 5.8. Ņemot vērā augstākminēto, kā arī vadoties no pašlaik pieejamās informācijas, Dienests secina, ka Attīstības programmas īstenošana nebūs saistīta ar būtisku ietekmi uz vidi. Pie šādiem apstākļiem Stratēģiskā novērtējuma nepieciešamība neizriet arī no lietderības un samērības apsvērumiem. Stratēģiskā novērtējuma nepieciešamību nav izvirzījušas arī DAP un Veselības inspekcija, to nepieprasa spēkā esošie normatīvie akti un tā nepieciešamība neizriet no Likuma 23.² panta.
6. Līdz ar to Dienests, izvērtējot tā rīcībā esošo un iesniegto informāciju saskaņā ar Likuma 23.² panta 1., 2., 3. un 4. punkta nosacījumiem, konstatē, ka Attīstības programmai Stratēģiskais novērtējums nav nepieciešams.

Piemērotās tiesību normas:

- Likuma “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 4. pants, 23.² pants, 23.³ pants.
- Ministru kabineta 2004. gada 23. marta noteikumu Nr. 157 “Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums” 5., 6., 7. punkts.

- Ministru kabineta 2014. gada 14. oktobra noteikumi Nr. 628 "Noteikumi par pašvaldību teritorijas attīstības plānošanas dokumentiem".

Lēmuma pieņemšanas pamatojums:

Pamatojoties uz izvērtēto dokumentāciju un faktiem, kā arī šajā lēmumā ietverto faktisko un tiesisko apstākļu izvērtējumu, argumentiem un apsvērumiem, Likuma 23.² pantā noteiktajiem stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma nepieciešamības kritērijiem un piemērojot citas iepriekš minētās tiesību normas un lietderības apsvērumus, Dienests atbilstoši Likuma 23.³ panta 1. punktam secina, ka konkrētajā gadījumā plānošanas dokumenta īstenošanai nav paredzama tik būtiska negatīva ietekme uz vidi, lai piemērotu Stratēģisko novērtējumu.

Lēmums:

Nepiemērot stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūru Salaspils novada attīstības programmai 2026.-2030.gadam.

Atļauju pārvaldes direktore

D. Kalēja

ŠIS DOKUMENTS IR ELEKTRONISKI PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO
PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU

Pauls Lielmanis 29496408
pauls.lielmanis@vvd.gov.lv

Lēmums nosūtīts:

1. Salaspils novada pašvaldībai, *DEFAULT@90000024008*.
2. Dabas aizsardzības pārvaldei, *_DEFAULT@90009099027*.
3. Veselības inspekcijai, *_DEFAULT@90002448818*.